

Euskal AEn ezkutuko ekonomia, 2022an, BPGren % 10,7 izan zela kalkulatzen da

Merkataritza, ostalaritza eta garraioa eta Eraikuntza dira ezkutuko balio erantsiaren ehuneko handienak dituzten sektoreak

Ezkutuko ekonomiak eragindako **Balio Erantsi Gordina (BEGd)**, 2022an, Euskal AEn, 9.318 milioi eurokoa izan dela balioetsi da; alegia, urte horretako BPGren % 10,7, Eustatek egindako kalkuluen arabera. 2020. urtearekin alderatuta, 1.803 milioiko igoera nominala dakar, eta 4 hamarrenekoa BPGren terminoetan, 2020ko % 10,3tik 2022ko % 10,7ra igaro baita. Azpimarratu behar da 2020ko datuak berrikusi egin direla Kontu Ekonomikoen sisteman egindako oinarri-alaketaren ondorioz (2022. oinarria), Eurostatek ezarritako ezohiko berrikuspen-politikei jarraituz.

Ezkutuko jarduerak dira agintari publikoei zergak edo gizarte-segurantzarekiko kotizazioak ez ordaintzeko, oro har, nahita —zati batean edo erabat— ezkututzen diren legezko ekoizpen-jarduerak. Datu hori —Eustatek bere Urteko Kontu Ekonomikoetan egiten duen kontabilitate-sisteman jasotakoa— Eurostaten metodologiaren arabera eta Kontu Nazionalen Sistemarekin (Nazio Batuak, 2008) bat etorritz osatu da. Ezkutuko jarduerak Behatu gabeko ekonomiaren (BGE) zati diren arloetako bat eratzen dute, legez kontrakoekin, ekoizpen informalarekin eta azken erabilera propiorako etxeen ekoizpenarekin batera.

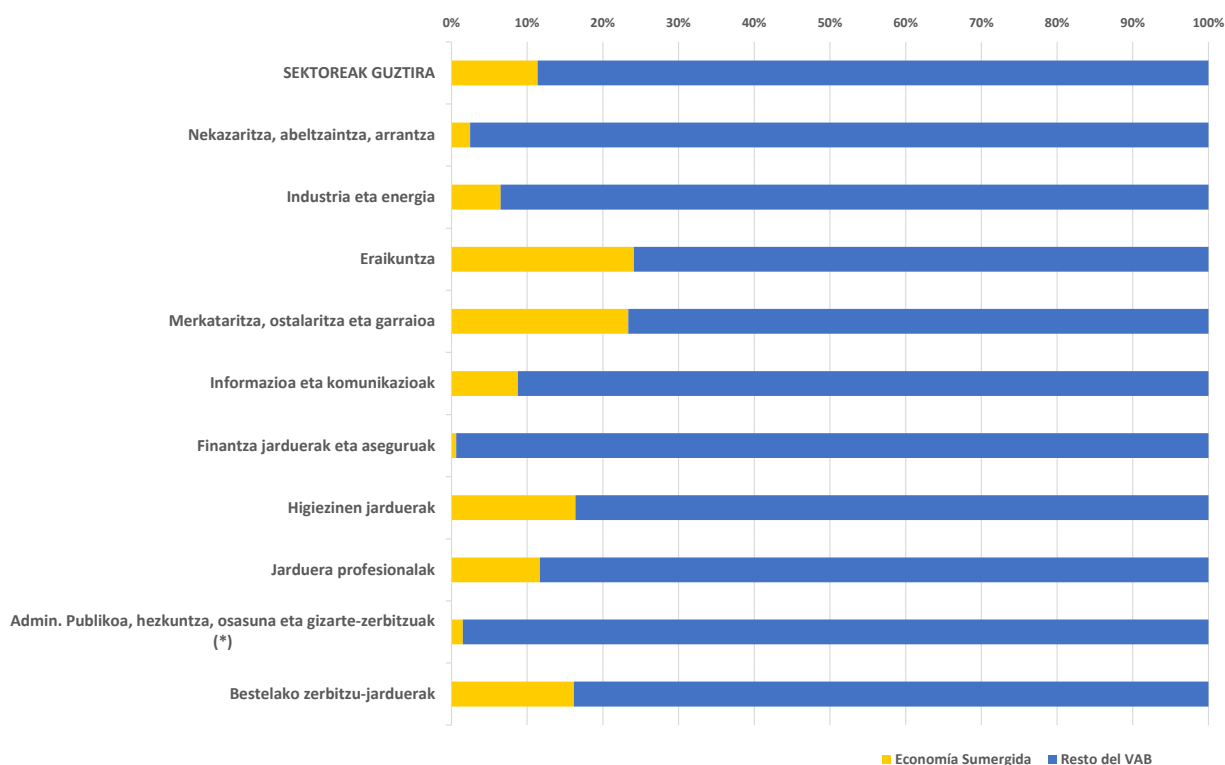
Sektoreka, ezkutuko ekonomia-bolumen handiena duen sektorea Merkataritza (ibilgailuen konponketa barne hartuta), garraio eta ostalaritzarena da; hartan kalkulatu da jardueraren % 25 izan dela 2022an. Horren atzetik daude Eraikuntza —bertako ezkutuko jarduerak % 23,5 ekarri zuen—, eta higiezinaren jarduerak —bertako ezkutuko jarduerak sektoreak sortutako BEGd-aren % 16,6 ekarri zuen—.

Jarduera artistikoei, aisialdikoei eta denbora-pasakoei dagokienez, bertan sortutako aberastasunaren % 14,8 ezkutuan dagoela kalkulatzen da; Beste jarduera profesional eta zerbitzu osagarri batzuk atalean, berriz, sektorearen aberastasunaren % 10,9 ezkutuan dagoela kalkulatzen da.

Gainerako sektoreetan, ezkutuko jarduerak askoz ere txikiagoak dira. Informazioaren eta komunikazioen sektorean ezkutuko aberastasuna % 7koa da, eta industrian, % 6,3koa. Lehen sektorean % 3 da, eta merkatuko Hezkuntzako, osasuneko eta gizarte-zerbitzuetako sektoreetan % 1,6.

**Euskal AEko ezkutuko ekonomiaren Balio Erantsi Gordina (BEG) BEG osoaren gainean, A10
jarduera-sektorearen arabera (p). 2022**

(p) behin-behineko datuak

(*) Administrazio Publikoak eta merkatukoak ez diren Hezkuntzak, Osasunak Gizarte Zerbitzuek

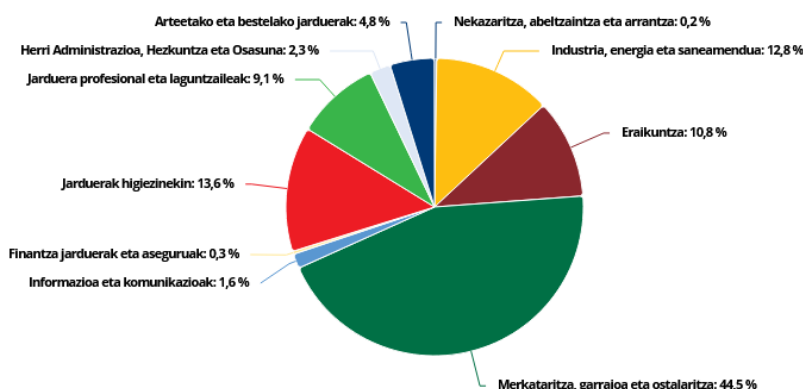
Iturria: Eustat. Behatu gabeko ekonomiaren neurketa

Ezkutuko ekonomiaren balio osoari dagokionez, **Zerbitzuen** sektorea da ekarpen handiena egiten duena, % 75ekoa. Aldi berean, Zerbitzuen sektorearen barruan, Merkataritza, ostalaritza eta garraioa nabarmentzen da (% 44,5), eta, ondoren, Higiezin jarduerak, baina nahiko urrun (% 13,6). Jarduera profesionalak ezkutuko jardueren balio osoaren % 9,1 dira, eta Bestelako zerbitzu-jarduerak —azken horiek barne hartzen dituzte aisialdi- eta kultura-zerbitzuak, ordenagailuak eta beste artikulatu batzuk konpontzeko jarduerak eta garbiketako eta garbiketako, ileapaindegietako eta beste edertasun-tratamendu batzuekin zerikusia duten jarduerak— % 4,8.

Hezkuntzako, osasuneko eta gizarte-zerbitzuetako jarduera pribatuek (% 2,3), Informazio eta komunikazioen sektoreak (% 1,6) eta Finantza-jarduerak eta aseguruak (% 0,3) osatzen dute sektorearen guztizkoa.

Euskal AEko ezkutuko ekonomiaren balio erantsi gordina (BEG), A10 jarduera-sektorearen arabera, ezkutuko ekonomiaren guztizkoaren aldean. 2022

Ehunekoa eta mila euro. Behin-behineko datuak

Iturria: Eustat. Behatu gabeko ekonomiaren neurketa

Gainerako sektore garrantzitsuei dagokienez, **Industria eta energia** (ezkutuko ekonomia osoaren % 12,8) eta **Eraikuntza** (ezkutuko ekonomia osoaren % 10,8) nabarmentzen dira. Azkenik, % 1etik behera, **Lehen Sektorea** dago, % 0,2rekin.

Metodologiari buruzko oharra:

2020ko datuak berriz kalkulatu dira, Kontu Ekonomikoen sisteman egindako oinarri-aldaketaren ondorioz (2022ko oinarria), Eurostatek ezarritako ezohiko berrikuspenen Europako politikari jarraituz; politika horrek mugarri hau markatzen du 2024rako aurreikusitako Kontabilitate Nazionalaren hedapen guztietarako. Berrikuspen horrek datuak berriz kalkulatzeari dakar, argitaratutako urte guztietarako, kasu honetan 2020rako.

Kontuen Sistema Europarraren (KSE-2010) Metodologiak ezartzen duenez, BPGren neurketak, batetik, “**behatutako ekonomia**” (BE) jaso behar du —hura da estatistikek zentsu ekonomikoen eta/edo urteko inkesten bidez zuzenean emandako ekoizpen-espazioa—, eta, bestetik, “**behatu gabeko ekonomia**” (BGE) —hura da iturri ekonomiko-estatistiko tradizionalak zuzenean atzematen ez duten ekoizpen-espazioa, hala nola aurretik deskribatutakoak, eta, termino praktikoetan, doikuntzak egitea eskatuko duena—.

Eurostatek zehaztutako taula-formako ikuspegiari jarraikiz, Behatu Gabeko Ekonomiak zazpi osagai bereiz ditzake (N1etik N7ra), eta osagai horiek, oro har, honako hauei erreferentzia egiten dieten lau kategoriatan sailka daitezke:

- a) Erregistratu gabeko ekoizleak:
 - N1 – Nahita erregistratzen ez diren ekoizleak – Ezkutuko jarduerak
 - N2 – Nahita erregistratzen ez diren ekoizleak – Legez kontrako jarduerak
 - N3 – Erregistratzeko beharrik ez duten ekoizleak – Jarduera informalak eta Autokontsumoa
- b) Inkestarik egin ez duten ekoizleak:
 - N4 – Inkestarik egin ez duten pertsona juridikoak – Hutsak bilketan
 - N5 – Inkestarik egin ez duten enpresaburu erregistratuak – Hutsak bilketan
- c) Informazioaren jakinarazpen desegokia:
 - N6 – Informazioa nahita gaizki ematen duten ekoizleak – Hutsak bilketan eta Ezkutuko jarduerak
- d) Beste huts batzuk:
 - N7– Beste huts estatistiko batzuk

Eustatek, gaur, “**ezkutuko ekonomia**” delakoa zabaldu du; Eurostaten taula-formako ikuspegiko N1 eta N6 kategoriak jasotzen ditu, Europako Batzordeak zentzu ekonomikoan ekoizpen-jarduera gisa definitzen dituenak (tokiko estandar eta arauketen arabera), baina agintari publikoei nahita ezkututzen zaizkienak.

Informazio gehiago nahi izanez gero:

Eustat - Euskal Estatistika Erakundea / Instituto Vasco de Estadística

Donostia-San Sebastián kalea, 1 01010 Vitoria-Gasteiz

Prentsa-zerbitzua: servicioprensa@eustat.eus Tel.: 945 01 75 62